

SUNDHEDSPOLITIK 2015-2025

- sunde rammer hele livet

Center for Sundhed og Omsorg
Folkesundhed
Torvegade 15
4200 Slagelse

Fotos:
Forside: Lene Holck Pedersen
Børn laver mad: Foad Jniah
Forsamling + Skib: Hans Trier

Indhold

Forord ved Stén Knuth og Michael Gram

Indledning

Slagelse Kommune i dag

Fra vision til handling - fokusering, samarbejde og partnerskaber

Mål - hvor vil vi hen i 2025?

Forord

Sundheden blandt borgerne i Slagelse Kommune er generelt set dårligere end landsgennemsnittet. Det gælder borgere i alle aldre, både hvad angår den fysiske sundhed samt den generelle trivsel og livskvalitet.

Det kræver en målrettet sundhedsindsats, og det har vi som kommune ansvar for at sætte rammerne for. Dét er det primære formål med denne sundhedspolitik.

En sundhedspolitik skaber dog ikke i sig selv bedre sundhed for vores borgere. Den giver retning for vores arbejde. Og den giver mening, når vi lægger projekter, indsatser og kampanjer ind i sundhedspolitikken retning. Bedre sundhed er ikke gjort med et slag, og vi kan heller ikke løfte opgaven alene.

Det fordrer samarbejde på tværs af kommunens ansatte, frivillige organisationer, foreningslivet samt en lang række andre samarbejdspartnere. Vi tror på, at vi sammen kan nå vores målsætninger, fordi vi ved fællesskab når længere med vores indsatser.

Slagelse Kommunes sundhedspolitik 2015-2025 er blevet til gennem et særligt nedsat udvalg af politikere, eksterne interessenter og samarbejdspartnere samt embedsfolk fra kommunen. Vi vil her sige tak til udvalget for indsatsen med at kvalitetssikre og forberede et godt arbejdsværktøj på tværs af fagligheder.

Vi står med sundhedspolitikken i hånden sammen om at gøre Slagelse Kommune til et endnu bedre sted at bo og leve for både nuværende og kommende generationer.

Stén Knuth
Borgmester

Michael Gram
Formand for Sundheds- og Seniorudvalget

Indledning

Sundhedspolitikens Vision frem mod 2025:

Slagelse – en sund kommune i udvikling og vækst

Slagelse Kommunes vision er at skabe vækst og erhvervsudvikling, gode uddannelsesmiljøer og attraktive oplevelser. Visionen er en fælles erklæring og ledestjerne, der beskriver, hvordan kommunen ønsker at fremstå og blive opfattet i fremtiden. En forbedret sundhedstilstand er et centralt omdrejningspunkt for at nå dertil.

I sundhedspolitikken er forbedring af borgernes sundhed og trivsel et mål i sig selv. Sundhed fungerer samtidig som et middel, der kan skabe bedre forudsætninger for kommunens overordnede visioner og øvrige kerneopgaver. Sunde borgere og sunde rammer skaber basis for et bedre hverdagsliv, arbejdsliv, studieliv og fritidsliv.

Det er altid borgernes egne mål, der er det primære fokus – som kommune understøtter vi disse igennem sunde rammer.

Sundheden blandt borgerne i Slagelse Kommune er generelt set dårligere end på landsbasis, både hvad angår den fysiske sundhed og den generelle trivsel og livskvalitet.

Sundhedspolitikken er en overordnet og ambitiøs ramme for de kommende 10 års indsatser. Denne ramme skal - i samskabelse og samspil med borgerne - fyldes ud og konkretiseres af folk med forskellig faglig indsigt, lyst og vilje til at gøre en forskel. Indsatserne tilpasses løbende henover perioden, ligesom der følges op på målene hvert fjerde år i forbindelse med resultaterne af Slagelse Kommunes sundhedsprofiler, hvor borgernes sundhedstilstand og -adfærd kortlægges.

Det er Byrådet, der har det overordnede politiske ansvar for sundhedspolitikken, og det er de enkelte fagudvalg og fagområder i kommunen, der har ansvaret for at planlægge, indarbejde, gennemføre og følge op på sundhedsinitiativerne.

Sunde rammer hele livet

Det gennemgående tema i sundhedspolitikken er sunde rammer hele livet, hvor vi skaber en sund og attraktiv kommune for alle borgere – hele livet.

Når borgernes sundhed forbedres, øges den generelle trivsel og livskvalitet.

Det særlige fokus på børn og unge skal sikre trivsel, give sunde vaner og en god start på livet. Vi skal understøtte med sunde rammer de steder, hvor børn og unge opholder sig i dagligdagen – eksempelvis i nærmiljøet, i dagtilbuddene, på skolerne, i fritidslivet og i idrætsklubberne.

Voksne skal tilsvarende have mulighed for at leve et sundt og aktivt liv, og rammerne og tilbuddene på især fritids- og kulturområdet, i naturen og på arbejdspladsen er med til at understøtte dette.

Sunde rammer skal gøre det lettere for borgerne at træffe sunde valg i dagligdagen. Vi vil være en kommune, hvor det er muligt at leve det gode, sunde liv tæt på naturen, og hvor de sunde valg også er de lette valg. En sund kommune i udvikling og vækst skal være en del af fortællingen om Slagelse Kommune.

...Også når det er særligt svært

Sundhedspolitikken skal også understøtte sund adfærd for borgere med særlige behov. Det kan være børn og unge, der ikke trives, eller det kan være borgere, der allerede har livsstilsrelaterede sygdomme eller er i risiko for at udvikle det. Her skal vi som kommune være med til sammen med borgerne at bryde uhensigtsmæssig sundhedsadfærd og forebygge livsstilsrelaterede sygdomme, som ofte er nært forbundne med andre sociale udfordringer.

Her kommer sundhedspolitikken sociale sigte ind, hvor vi med en tidlig og målrettet indsats skal understøtte borgerne i at kunne klare sig selv, tage en uddannelse, være selvforsørgende og mestre eget liv.

Når borgernes sundhed forbedres, øges indtægtsgrundlaget i kommunen, og udgifterne til forsørgelse og behandling reduceres.

Dette fokus orienterer sig særligt mod områder med boligsociale helhedsplaner, samspillet med region og praktiserende læger, samarbejdet med uddannelsesinstitutioner samt kommunale institutioner og tilbud inden for sundheds-, social-, psykiatri- og arbejdsmarkedsområdet.

Værdi hele vejen rundt

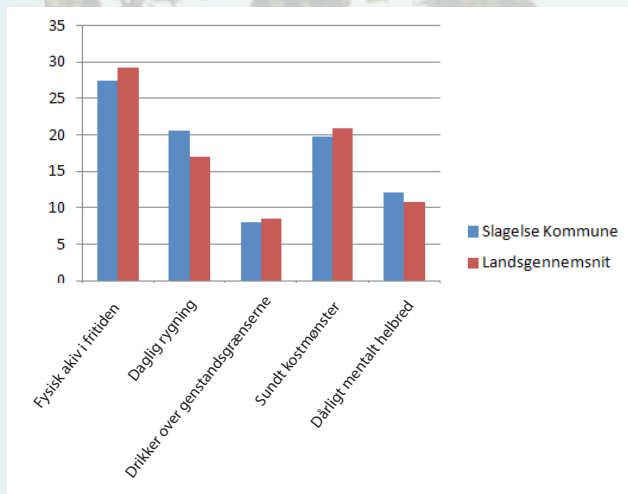
Det er helt afgørende, at vi er sammen om at skabe sunde rammer hele livet for alle borgerne i Slagelse Kommune til gavn for både den enkelte borgers sundhed, trivsel og livskvalitet, samt den overordnede udvikling i Slagelse Kommune.

Sundhedsindsatsen er en bred og langsigtet investering, som skal give borgerne mulighed for at leve et sundt liv. Et højt sundhedsniveau fungerer altså som en katalysator for bedre trivsel for borgerne, men også som en katalysator for både vækst, udvikling, bedre økonomi og øget serviceniveau i kommunen.

Slagelse - en sund kommune i udvikling og vækst.

Slagelse Kommune i dag

Kilde: Slagelse
Kommunes
Sundhedsprofil
2013

I Slagelse Kommune står vi ligesom landets øvrige kommuner over for en række demografiske, socioøkonomiske og sundhedsmæssige udfordringer, der allerede i dag sætter pres på velfærden.

Dertil ligger Slagelse Kommune generelt dårligere end landsgennemsnittet på flere centrale sundhedsparametre, både hvad angår den fysiske sundhed og den generelle trivsel og livskvalitet. Dette gælder for både børn, unge og voksne.

Fra vision til handling

- fokusering, samarbejde og partnerskaber

Sundhedspolitikken 2015-2025 tager udgangspunkt i de udfordringer, der særligt gælder for Slagelse Kommune jf. Slagelse Kommunes Sundhedsprofil 2013 for 16-årige, og Sundhed og trivsel blandt 11-16-årige i Slagelse Kommune 2014.

Udfordringerne er i nedenstående tabel konkretiseret og omsat til et fokus på indsatsområder og mål frem mod 2025:

		MÅL 2025	
Sunde rammer hele livet	Trivsel	Flere trives og oplever generelt en bedre livskvalitet	
	Bevægelse	Flere bevæger sig mere i dagligdagen	
	Tobak	Flere vælger et røgfrit liv	
	Alkohol og Misbrug	Flere har et lavt alkoholforbrug Alkoholdebuten udskydes blandt unge Færre tager euforiserende stoffer	
	Kost	Flere har et sundt kostmønster	

At skabe en sund kommune skal ske i et målrettet og tæt samspil med både interessenter og samarbejdspartnere og ikke mindst med borgerne, som det jo i sidste ende handler om.

Vi skal i Slagelse Kommune facilitere og etablere stærke samarbejdsrelationer på tværs af faglige enheder i kommunen, uddannelsesinstitutioner, boligselskaber, lokalråd, foreninger og en række andre aktører, som skal udpeges under hver indsats. Virkeliggørelsen af

sundhedspolitikken sker igennem dette samarbejde, og de konkrete strategier, handlinger og mål tilpasses specifikke mål- og aldersgrupper, arenaer og fagområder. Sundhedspolitikken bliver dermed til virkelighed igennem en lokalt tilpasset sundhedsindsats - til gavn for kommunen som helhed og for den enkelte borger.

Temaer og metoder

Sådan omsætter vi indsatsområderne til handling:

- Fokus på rammerne i kommunen, så alle borgere har mulighed for at leve et sundt liv
- Fokus på borgerens mål som styringsrationale
- Nudging - gøre de sunde valg til de lette valg i dagligdagen
- Forebyggelse og sundhedsfremme frem for behandling
- Samarbejde og samspil på tværs - alle fagområder arbejder med sundhed - som understøttende middel til kerneopgaverne
- Partnerskaber, samarbejde og samskabelse med øvrige sektorer - eksempelvis regionen og praktiserende læger, uddannelsesområdet, boligsociale helhedsplaner, lokalområder og civilsamfundet

Målgruppe

Målgruppen for sundhedspolitikken er alle borgere i Slagelse Kommune - både nuværende og kommende - med en særlig vægt på børn og unge samt borgere med særlige behov.

Det lange seje træk

Vi ved, at forandringer i borgernes sundhed ikke sker henover natten, men er et resultat af en længerevarende koordineret indsats, hvor alle parter samarbejder på tværs af fagområder. Derfor arbejder vi med en tidshorisont på 10 år, og de formulerede mål forventes derfor opfyldt i 2025.

Mål - hvor vil vi hen i 2025?

I år 2025 vil vi, at sundheden blandt borgerne i Slagelse Kommune er forbedret. At trivslen er øget, at flere lever et røgfrit liv, at flere drikker mindre alkohol, at bevægelse og sund kost er en naturlig del af hverdagen for flere, og at flere generelt oplever en bedre livskvalitet.

Der er en nær sammenhæng mellem målene i sundhedspolitikken og de ovenfor beskrevne gevinster for borgere og kommune. En virkeliggørelse af sundhedspolitikken og opfyldelse af politikens mål vil have direkte positiv afsmittende effekt på de overordnede visioner og mål for Slagelse Kommune.

Indsatsområde	Mål	Slagelse Kommune i dag ¹	Slagelse Kommune 2025 ²
Trivsel	Flere trives og oplever generelt en bedre livskvalitet	<p>12 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover har dårligt mentalt helbred</p> <p>6 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover oplever at være ensomme og ofte uønsket alene</p> <p>13,4 pct. af eleverne i 5.-9. klasse har lav livstilfredshed.</p> <p>8,8 pct. af eleverne i 5.-9. klasse bliver mobbet jævnligt</p>	<p>Andelen af borgere i Slagelse på 16 år eller derover, der har dårlig mental sundhed, skal reduceres med 10 pct.</p> <p>Andelen af borgere i Slagelse på 16 år eller derover, der ofte er uønsket alene, skal reduceres med 10 pct.</p> <p>Andelen af børn mellem i 5. - 9. klasse med lav livstilfredshed skal reduceres med 15 pct.</p> <p>Andelen af børn mellem 11 og 15 år, der bliver mobbet, skal reduceres med en tredjedel.</p>
Bevægelse	Flere bevæger sig mere i dagligdagen	<p>27 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden</p> <p>83 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover bevæger sig i fritiden</p> <p>10,9 pct. af de 11-15-årige er overvægtige eller svært overvægtige</p> <p>39,7 pct. af de 11-15-årige er hårdt fysisk aktive mindst fire timer om ugen i fritiden</p>	<p>Andelen af borgere i Slagelse på 16 år eller derover, der er moderat til hårdt fysisk aktive i fritiden, skal stige med en tredjedel</p> <p>Andelen af borgere i Slagelse på 16 år eller derover, der bevæger sig i fritiden, skal stige med 10 pct.</p> <p>Andelen af overvægtige 11-15-årige skal reduceres med 10 pct.</p> <p>Andelen af børn mellem 11 og 15 år, der er hårdt fysisk aktive i mindst fire timer om ugen i deres fritid, skal stige med 10 pct.</p>

Indsatsområde	Mål	Slagelse Kommune i dag ¹	Slagelse Kommune 2025 ²
Tobak	Flere vælger et røgfrit liv	<p>21 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover ryger dagligt</p> <p>11 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover ryger 15 eller flere cigaretter dagligt</p> <p>8,9 pct. af drengene og 17,5 pct. af pigerne i 9. klasse ryger</p>	<p>Andelen af borgere i Slagelse, der ryger dagligt skal reduceres med en tredjedel</p> <p>Andelen af borgere i Slagelse, der ryger 15 eller flere cigaretter dagligt, skal reduceres med en tredjedel</p> <p>Andelen af elever i 9. klasse, der ryger, skal reduceres med en tredjedel</p>
Alkohol og Misbrug	<p>Flere har et lavt alkoholforbrug</p> <p>Alkoholdebuten udskydes blandt unge</p> <p>Færre tager euforiserende stoffer</p>	<p>8 pct. af alle borgere i Slagelse på 16 år eller derover drikker over genstandsgrænserne på 14/21 genstande om ugen</p> <p>80,4 pct. af drengene og 81 pct. af pigerne i 9. klasse har prøvet at drikke alkohol</p> <p>3,1 pct. af borgerne på 16 år eller derover har prøvet hash eller andre euforiserende stoffer inden for den sidste måned</p> <p>15,3 pct. af eleverne i 9. klasse har prøvet at ryge hash</p>	<p>Andelen af borgere i Slagelse, der drikker over 14/21 genstande om ugen, skal reduceres med en tredjedel</p> <p>Andelen af elever i 9. klasse, der har prøvet at drikke alkohol, skal reduceres med en tredjedel</p> <p>Andelen af borgere på 16 år eller derover, har prøvet hash eller andre euforiserende stoffer inden for den sidste måned, skal falde med en tredjedel</p> <p>Andelen af elever i 9. klasse, der har prøvet at ryge hash, skal falde med en tredjedel</p>
Kost	Flere har et sundt kostmønster	<p>19,8 pct. af borgere over 16 år har et sundt kostmønster</p> <p>39,2 pct. af de 11-15-årige spiser frugt hver dag</p> <p>39,8 pct. af de 11-15-årige spiser grøntsager hver dag</p>	<p>Andelen af borgere over 16 år med et sundt kostmønster skal stige med en tredjedel</p> <p>Andelen af 11-15-årige, der spiser frugt og grønt hver dag, skal forbedres med en tredjedel</p>

¹ Kilder: Slagelse Kommunes Sundhedsprofil 2013 for 16+årige, og Sundhed og trivsel blandt 11-16-årige i Slagelse Kommune 2014

² Målene er lavet med udgangspunkt i de nationale mål for sundhed, der også arbejder med en tidshorisont på 10 år. Målene er tilpasset og omregnet til Slagelse-niveau.

En ramme for sundhedsindsatsen de kommende 10 år

Sundhedspolitikken skal ses som en rammepolitik, der angiver retningen, og igennem indsatsområderne danner udgangspunkt for sundhedsindsatsen for de kommende 10 år i Slagelse Kommune. De konkrete indsatser tilpasses løbende henover perioden, ligesom der følges op på målene hvert fjerde år i forbindelse med resultaterne af Slagelse Kommunes sundhedsprofiler.

Sundhedspolitikken og implementeringen af den tager udgangspunkt i Sundhedsloven, Nationale sundhedsmål, Forebyggelsespakkerne og Sundhedsprofiler for børn og voksne og bygger således på den bedst tilgængelige viden og anbefalinger indenfor kommunernes arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse for borgerne.

En hilsen fra §17 stk. 4 udvalget for udvikling af ny sundhedspolitik i Slagelse Kommune

Sundheden blandt borgerne i Slagelse Kommune er generelt set dårligere end landsgennemsnittet. Det gælder både den fysiske sundhed samt den generelle trivsel og livskvalitet. Mange borgere er stressede, ensomme og føler nedsat livskvalitet. Det fordrer en særlig fokuseret sundhedsindsats de kommende år.

Slagelse Kommunes sundhedspolitik 2015-2025 fortæller, hvordan vi ønsker at arbejde for at forbedre borgernes sundhed, trivsel og livskvalitet hele livet.

Et særligt fokus i sundhedspolitikken er på vores børn og unge, fordi det er dem, der er vores fremtid, og fordi det er dem, som skal være med til at sikre den fremtidige velfærd for os alle. Et andet fokus ligger på vores borgere med særlige behov, der har brug for en ekstra hånd.

Sammen kan vi gøre en forskel.

Med venlig hilsen
§17 stk. 4 udvalget for udvikling af ny sundhedspolitik i
Slagelse Kommune